

Sarajevos tårar

Det var filmen "Sarajevos tårar" som väckte min reslust. Vi landade i ett Sarajevo insvept i solbelyst dimma den första advent. Skotthålen i förorternas fasader suddades ut i det mjuka eftermiddagsljuset. Till och med "Grbavica" med sina trista höghus fick både varma och mjuka konturer. Det är den stadsdelen som den unga regissören Jasmila Žbanić valt som inramning för sin film om kriget på Balkan. Filmen som också heter "Grbavica" handlar egentligen inte om vad som hände då utan om hur det är nu. Vilka spår rädslan, hatet och övergreppen har lämnat inuti människor som lever i Sarajevo i dag.

Inne i Sarajevo finns den frågan med i alla möten. Hur gammal var du under kriget? Vad minns du? "Tyvärr allting", svarade den unge guiden. Det ger en kuslig bismak åt besöket i tunnelmuseet intill Sarajevos flygplats. En öppning i marken med trappsteg ned till resterna av den 800 meter långa tunneln. Under fyra års belägring var tunneln enda sättet att komma in i eller ut ur staden. "Det var smutsigt och kallt och jag var jätterädd när vi skulle gå till mormor", berättade receptionisten på vårt hotell.

Ingenstans i Europa är tilliten så skadad som i Sarajevo. Ändå är staden en symbol för motstånd, överlevnad och mångkultur. Det finns individer som måste stå till svars och dömas för brott mot mänskligheten. Men det finns också ett kollektivt ansvar som vi delar som medborgare i en europeisk kultur.

Lisbeth Gustafsson